

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΠ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000

ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ

ΔΩΡΕΑΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
«ΠΑΤΡΙΩΝ»
ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ 3 Α
ΤΗΛΕΦ. 582

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

*Εκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Γ. Ζησίου καὶ Ι. Μ. Δαμβέργη διευθύνοντος.

ΤΑ ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΟΡΙΑ

Ποῖος εἶπεν, ὅτι ἐφαλιδίσαμεν τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη καὶ παρητήθημεν μέρους τῆς πατρικῆς κληρονομίας, ἵνα περισώσωμεν τὴν λοιπὴν;

Ποῖος εἶπεν, ὅτι ἡ Πόλις, ἡ ἐλπίς καὶ ἡ χαρὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἔπαυσεν αἴφνης οὔσα ἡ ἐλπίς καὶ ἡ χαρὰ ἡμῶν;

Ποῖος εἶπεν ὅτι ὑψώσαμεν ὀριστικὰ καὶ αἰωνόβια τὰ τεῖχη τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος ἔξω δὲ καὶ πέραν αὐτῶν οὔτε βῆμα οὔτε βλέμμα πόθου θὰ ἐπιχειρήσωμεν πλέον;

Καὶ ποῖος εἶπεν, ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θὰ ὑπογραφῇ ἡ ἥττα τοῦ ἄρπαγος ἄρχεται δι' ἡμᾶς ἡ αἰωνία εἰρήνη καὶ ἡ ἀδιατάρακτος γαλήνη τῆς ἐθνικῆς ζωῆς;

Καὶ ἐὰν ἔτι—ὄχι ἐὰν, ὅταν—καὶ ὅταν ἔτι ἡ σταυροφόρος σημαία, ἡ φέρουσα τὸ ἄνωθεν εὐλογημένον ρῆμα «ἐν τούτῳ νίκα» ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν καὶ κυματίζουσα χαιρετίσῃ ἐλευθέρους πάντας ἐκείνους, οἵτινες μὲ τὴν ἱερὰν προσδοκίαν τῆς ἔξω καὶ ἐνεκαρτέρουν ἐν ταῖς δοκιμασίαις καὶ τοῖς μάρτυρίοις πέντε αἰώνων,—καὶ ὅταν ἔτι τὸ μέγα ὄνειρον τελεσθῇ, πάλιν εἰρήνην αἰωνίαν καὶ ἀδιατάρακτον γαλήνην ἃς μὴ προσμένωσιν αἱ χῶραι, ὧν τὰς καλλονὰς ἐφθόνησε καὶ ἐπεβουλεύθη πάντοτε τῶν ξένων ἡ ἀπληστία, αἱ χῶραι, αἱ προικισθεῖσαι μὲ τὸν κλῆρον τῶν αἰώνιων ἀγῶνων καὶ τῆς μεγάλης καὶ χαλεπωτάτης ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολῆς.

Ἡ ἀνάστασις τῆς Αὐτοκρατορίας ὑπῆρξε καὶ εἶναι καὶ θὰ εἶναι πάντοτε τὸ μέγα καὶ ἱερὸν ἡμῶν ἰδεῶδες. Ἄν πρό μηνὸς ἀκόμη οἱ λιπόψυχοι ἐθεωροῦμεν αὐτὴν δυσκατόρθωτον, ἐπιτρέπεται νὰ διστάσωμεν τώρα, ὅτε τὸ αἷμα ὅλων τῶν παλαιῶν λαῶν τῆς, συναναμιχθὲν εἰς ποταμόν, ἐχάραξε τὴν βασιλικὴν λεωφόρον τὴν φέρουσαν εἰς τὸ περιπόθητον τέρμα;

Καὶ ποῖος εἶπεν, ὅτι εἶχε ποτὲ ὅρια τὸ πνεῦμα τοῦ φωτός, τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης, τὸ πνεῦμα τοῦ πολιτισμοῦ, τὸ βασιλεύσαν εἰς τὰς χώρας ἡμῶν ὑπὸ τὸν νικηφόρον σταυρὸν καὶ μέλλον νὰ βασιλεύσῃ πάλιν ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν θὰ ἐκδιωχθῇ ἐντελῶς τὸ σκαιὸν πνεῦμα τοῦ σκότους, τοῦ μίσους, τῆς στασιμότητος, τὸ συμβολισθὲν διὰ τῆς κατασχυνθείσης σήμερον, ἑσαεὶ δὲ ἐπαράτου ἡμισελήνου;

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ ὁγδόη.

(Λουκ. ι'. 25—37).

Κείμενον.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ νομικός¹ τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, ἐκπειράζων² αὐτὸν καὶ λέγων· διδάσκαλε, τί ποιήσας ζῶν αἰώνιον κληρονομίῃσω; ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. εἶπε δὲ αὐτῷ· ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποιεῖ, καὶ ζήσῃ· ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν³ ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; ὑπολαβὼν⁴ δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄνθρωπος τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχά, καὶ λησταῖς περιέπεσεν· οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα· κατὰ συγκυρίαν⁵ δὲ ἱερεὺς⁶ τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν·⁷ ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον·⁸ ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθε. Σαμαρεῖτης⁹ δὲ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐσπλαγχνίσθη καὶ προσελθὼν κατέδωκε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια¹⁰ ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἂν προσδαπανήσῃς,¹¹ ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι· τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγενῆσθαι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστὰς; ὁ δὲ εἶπεν· ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ· εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου καὶ σὺ καὶ ποιεῖ ὁμοίως.

Σημειώσεις.

1) Νομικός, ἦτοι διδάσκαλος τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. 2) Ἐκπειράζων, δηλ. νὰ πειράξῃ τὸν Ἰησοῦν, νὰ δείξῃ δηλαδὴ ὅτι ἡ ἀγνοεῖ τὸν νόμον ἢ διδάσκει ἀντίθετα. 3) Δικαιοῦν, θέλων νὰ δείξῃ ἑτὶ ἡρώτησε διὰ νὰ μάθῃ καὶ ὄχι διὰ νὰ πειράξῃ. 4) Ὑπολαβὼν—ἀποκριθεὶς 2) Κατὰ συγκυρίαν—κατὰ τύχην. 5) Οἱ Λευῖται ἦσαν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Λευὶ, ὑπηρέτου δὲ τοῦ ἱεροῦ ἐν τῷ Ναῷ, ἦσαν διάκονοι. 7) Ἀντιπαρῆλθε, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος χωρὶς νὰ δώσῃ προσοχὴν. 8) Περὶ δὲ μὲν οὐκ ἔστιν ὁ νόμος, φθάσας εἰς τὸ μέρος ὅπου ἔκειτο ὁ πληγωμένος. 9) Σαμαρεῖται ἦσαν μῖγμα ἐξ Ἰουδαίων καὶ εἰδωλολατρῶν, τοὺς ὁποίους οἱ Ἰουδαῖοι ἐθεώρουν σχισματικούς. 10) Δηνάριον, νόμισμα ρωμαϊκὸν ἀξίαν δραχμῆς περίπου. 11) Προσδαπανήσῃς—ἐξοδεύσῃς περιπλέον.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

ΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ ΑΡΕΤΑΙ

Ἐκ τῆς πρὸς Ἑφραίμους Ἐπιστολῆς Δ'. 1—7.

Προτρέπων ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τοὺς Χριστιανοὺς ἵνα ζῶσιν ἀξίως τῆς κλήσεώς των εἰς τὸν Χριστιανισμόν συνιστᾷ εἰς αὐτοὺς τὴν ταπεινοφροσύνην, τὴν πραότητα, τὴν μακρο-

θυμίαν, ἥτοι τὰς τρεῖς κυριωδεστέρας χριστιανικὰς ἀρετάς. Ἐπὶ κεφαλῇ αὐτῶν τάσσει ὁ Ἀπόστολος τὴν ταπεινοφροσύνην, ὅπως καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς πρῶτους ἐμακάρισε τοὺς ταπεινοὺς τῷ πνεύματι, ἥτοι τοὺς ταπεινόφρονες. Παρὰ τοῖς προχριστιανικοῖς λαοῖς καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸ πρᾶγμα τῆς ταπεινοφροσύνης ἦσαν ἄγνωστα, διότι ἐκυριάρχει ὁ ἐγωισμὸς καὶ καθωδηγεῖ αὐτοὺς εἰς ὅλας τὰς πράξεις των. Ὁ Χριστιανισμὸς ἦλθεν ἵνα καταργήσῃ τὸν ἐγωισμόν, ἐπομένως ὡς βᾶσιν τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας ἔθηκε τὴν ταπεινοφροσύνην, τὴν συναίσθησιν τῆς ἰδίας ἀδυναμίας, τὴν μετρίφρονα περὶ ἑαυτοῦ γνώμην, τὴν ταπείνωσιν ἑαυτοῦ ἐν ταῖς σκέψεσι. Ἐπομένως ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν ἐγωιστικὴν ὑψηλοφροσύνην, ἡ ὁποία κατακτᾷ εἰς περιφρόνησιν τοῦ ἄλλου, εἰς ἰδιοτελίαν τοῦ δικαίου καταπάτησιν. Ὁ κατὰ τὴν Χριστιανικὴν ἔννοιαν ταπεινόφρων συναισθάνεται μὲν τὸν πνευματικόν του πλοῦτον, ἀλλὰ γινώσκει ὅτι ὁ πλοῦτος οὗτος εἶναι δώρημα τοῦ Θεοῦ, τῆς θείας χάριτος καρπός. Συναισθάνεται τὰς δυνάμεις του ἀλλὰ δὲν μεγαλαυχεῖ δι' αὐτάς, δὲν χρησιμοποιεῖ εἰς κακόν, σέβεται τὸν ἄλλον καὶ δὲν ζητεῖ ἐγωιστικῶς νὰ ἐπιβληθῇ ἐπ' αὐτοῦ καὶ νὰ καταπατήσῃ τὸ δίκαιον, ὑφίσταται πᾶσαν θυσίαν καὶ τὰς ἐλλείψεις τῶν ἄλλων. Ἀναγνωρίζει τὸ ὁρὸν καὶ τὸ δίκαιον καὶ δὲν θέλει νὰ ἐπιβάλλῃ διὰ τῆς βίας, πολλάκις, τὴν γνώμην του ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἀναγνωρίζει εἰλικρινῶς τὰ σφάλματά του καὶ διορθώνει αὐτά.

Ὁ ταπεινόφρων ἄνθρωπος εἶναι καὶ πρὸς συγκαταβατικὸς, ἐνεργῶν πάντοτε μετριοφρόνως, ἄνευ ὀργῆς καὶ ἐρεθισμοῦ, ἐπεικὴς. Φυσικῶς δὲ ἡ πρόκλησις συνδέεται μετὰ τῆς ταπεινοφροσύνης, διότι ὁ συναισθανόμενος τὴν ἀδυναμίαν του καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους φέρεται ἐπεικῶς, ἄνευ ὀργῆς καὶ ἄνευ προσβολῆς καὶ ὕβρεως. Ἀμφοτέραι δὲ αὗται αἱ ἀρεταὶ συνθεοῦνται καὶ ὑπομονὴ ἀλλὰ καὶ μεγαλοψυχία, ἀνεκτικότης, ἔλλειψις φιλεκδικίου ὀργῆς καὶ μνησικακίας. Ἡ Χριστιανικὴ μακροθυμία δὲν εἶναι ψυχρὰ καὶ ἀψυχος, ἀλλὰ στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀγάπης.

Ὁθεν ὁ Ἀπόστολος προτρέφει τοὺς Χριστιανούς νὰ ζῶσιν ἐπαξίως τῆς κλήσεώς των μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος καὶ μακροθυμίας προσέβηκεν ἀνεχόμενοι ἄλληλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητά τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. Ὅπως ἐν τῇ σώματι τὸ πνεῦμα εἶναι ἡ συνδετικὴ καὶ συνεκτικὴ ἀρχὴ τὸ πᾶν ἐν αὐτῷ καίτοι ἐκ διαφορῶν μελῶν συγκειμένον, συνενούσα, οὕτω καὶ ἐν τοῖς πιστοῖς ὑπάρχει τὸ ἅγιον πνεῦμα, τὸ ὁποῖον συνενώνει πάντας καίτοι διαφέροντας ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὸ γένος, τὰ ἔργα, τὰ ἦθη. Οἱ πιστοὶ ἀποτελοῦσιν ἓν σῶμα, τοῦ Χριστοῦ, ἐμψυχούμενον ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος, μίαν Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ σῶζει ἡμᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ, προνοεῖ περὶ ἡμῶν, εἶναι ἡ διέπουσα ἡμᾶς ἀρχή, ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἔχομεν πατέρα.

Εὐνόητον λοιπὸν ποῖα καθήκοντα ἐπιβάλλονται εἰς ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν τῶν πιστῶν, ὡς μελῶν ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ σώματος, ὡς τέκνων ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, τοῦ Θεοῦ. Ἀφ' ἐνός μὲν ὀφείλομεν νὰ μὴ διακόπτωμεν τὸν ἱερὸν ἡμῶν δεσμόν πρὸς τὸν Θεόν ἀφ' ἑτέρου νὰ διατηρῶμεν τὴν ἐνότητά τοῦ πνευματικοῦ Χριστιανικοῦ σώματος. Τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον κατορθώμεν διὰ τῆς ἐπιτελέσεως τῶν Χριστιανικῶν ἀρετῶν τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς πραότητος, τῆς μακροθυμίας τῆς ἀγάπης. Διότι αἱ ἀρεταὶ αὗται καθορίζουσι τὰς σχέσεις ἡμῶν καὶ πρὸς τὸν Θεόν καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους

ἀποτελοῦσι τὴν βᾶσιν τοῦ ὅλου ἡμῶν ἠθικοῦ βίου, ἐκδηλοῦσι τὴν πραγματικὴν ἡμῶν διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀναγέννησιν. Εἶναι ἐκδηλώσεις καὶ καρπὸς τῆς ἀναγεννήσεως ταύτης.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ

Μαῦρο καράβ' ἀρμένισε στὰ μέρη τῆς Κασάνδρας, εἶχε πανιά κατὰμαυρα, καὶ τ' οὐρανοῦ παντιέρα. Ἐμπρὸς κορβέτα μ' ἄλικο μπαίρακι τοῦ ἐγγίχκε. «Μαῖνα! φωνάζει τὰ πανιά, ρίξετα λέγει κάτω! Δὲν τὰ μαϊνάρω τὰ πανιά, οὐδὲ τὰ ρίχνω κάτω! Μὴ μὲ θαρρεῖτε νεόνυμφη νὰ θῶ νὰ προσκυνήσω, ἢ Ἐγώμαι ὁ Γιάννης τοῦ Σταθᾶ, γαμπρὸς τοῦ Μπουκουβάλα. Τράχο λεβένταις! ρίξετε στὴ πλώρη τὸ καράδι! Τῶν Τούρκων αἷμα χύσετε, ἀπιστοὺς μὴ ψηφᾶτε» Οἱ Τούρκοι βόλτα ἔριψαν, κ' ἐγύρισαν τὴν πλώρη. Πρῶτος ὁ Γιάννης πέταξε μὲ τὸ σπαθί στο χέρι. Στὰ μπούνια τρέχουν αἱμάτα, ἡ θάλασσα κοκκινίζει, Ἀλλάχ! Ἀλλάχ! οἱ ἀπιστοὶ κρᾶζουν καὶ προσκυνοῦνε.

ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΠΛΑΝΗΣ

Ὡς γνωστὸν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῶν «Πατρίων», ὑπῆρχον πρὸ τινος χρόνου καὶ νῦν ἔτι ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι νομίζουν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος τότε μόνον θὰ προοδεύσῃ ἀληθῶς, ὅταν ἀποσκορακίσῃ τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν, τὰς ἀρχαίας ἀναμνήσεις. Οὕτω ἔγραψε Γερμανὸς λόγιος ὅτι «Ἡ δὲ ἀρχὴ (τῆς σωτηρίας δηλ. τῶν Ἑλλήνων) ἐδρέθη, εἶναι δ' αὕτη ἡ τελεία ἀπόστασις αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς Βυζαντινῆς παραδόσεως». Ἄλλος ἡμέτερος ἔγραψε πρὸ ἡμερῶν ὀλίγον διάφορα ἥτοι «Ὅς μένουσιν οἱ κλασσικοὶ κτῆμα τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, καὶ ὡς κρατήσωμεν ἀπολύτως ἰδικούς μας τοὺς Βυζαντινοὺς προπάτορας». Ὡς βλέπετε, οὗτος μόνον ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους θέλει ν' ἀποσπασθῶμεν, διὰ τὸν παράδοξον λόγον ὅτι οὗτοι εἶναι κτῆμα ὅλου τοῦ κόσμου, τοὺς Βυζαντινοὺς ὅμως θέλει ἀποκλειστικῶς ἰδικούς μας. Ἀλλ' ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι οἱ ἀρχαῖοι εἶναι διδάσκαλοι ὅλου τοῦ πολιτισμένου σήμερον κόσμου, διότι πάντες οἱ σοφοὶ τῶν πολιτισμένων λαῶν ἀσχολοῦνται περὶ αὐτοῦ καὶ διδάσκονται ὑπ' αὐτῶν καὶ αἱ περὶ ἐκείνους μελέται ἐκαστοῦ ἔθνους θεωροῦνται σήμερον ὡς τὸ βαρόμετρον τοῦ πολιτισμοῦ αὐτοῦ. Κτῆμα ὅμως δὲν εἶναι οὐδενὸς οἱ ἀρχαῖοι, πρόγονοι δὲ μόνον ἡμῶν τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων. Θὰ ἦτο δὲ βεβαίως ἄστογον νὰ ἀσχολοῦνται μὲν πάντες οἱ ἄλλοι λαοὶ περὶ τοὺς ἀρχαίους, νὰ μιμοῦνται αὐτοὺς καὶ διδάσκονται παρ' αὐτῶν, μόνον δὲ ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι ἔχομεν τὴν αὐτὴν γλῶσσαν καὶ τὴν αὐτὴν φύσιν μετ' ἐκείνων, νὰ λέγωμεν ὅτι οὗτοι εἶναι ἀλλότριοι ἡμῶν, κτῆμα ὅλου τοῦ κόσμου, ἡμεῖς ἀρκούμεθα νὰ ἔχωμεν ἀποκλειστικῶς ἰδικούς μας τοὺς μεσαιωνικοὺς Ἑλληνας.

Ἡ δικαιολογία δ' ὅτι «Ἡ κλασσικὴ καὶ ἡ Ἀλεξανδρινὴ ἐποχὴ δὲν ἠμποροῦν νὰ παραβληθοῦν εἰς δόξαν καὶ δύναμιν πρὸς τὴν Βυζαντινὴν κοσμοκρατορίαν», ἡ αἰτιολογία, λέγω, αὕτη δὲν εἶναι ἐπιτυχής. Πρῶτον διότι τὸ βασίλειον τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου εἶχε μεγαλυτέραν ἔκτασιν τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους ἡμῶν, καὶ δεύτερον διότι ἡ ἀληθὴς δόξα τῶν Κρατῶν καὶ τῶν λαῶν δὲν ἐξαργατᾶται ἐκ τῆς τοπικῆς ἐκτάσεως αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας παρέσχον ἢ παρέχουν εἰς τὸν πολιτισμόν, εἰς τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας, εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ πνευματικὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους κ.τ.τ. Ὅταν δὲ οὕτως ἐξετασθῇ τὸ πρᾶγμα, τότε ἡ μικρὰ πόλις τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων εὐρίσκειται κατὰ πολὺ ἐνδοξότερα πάσης ἄλλης πόλεως, εἴτε Ῥώμῃ εἴτε Κωνσταντινουπόλει εἴτε Πετρούπολιν εἴτε Λονδίον εἴτε Πεκίνον εἴτε Νέα Ὑόρκη εἴτε Σικάγον κ.τ.λ.

καλεῖται. Λοιπὸν οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει ν' ἀποξενωθῶμεν ἀπὸ τοὺς κλασσικοὺς προγόνους ἡμῶν καὶ νὰ περιορισθῶμεν εἰς τοὺς μεσαιωνικοὺς· πάντες οὗτοι καὶ ἀρχαῖοι καὶ μεσαιωνικοὶ καὶ νεώτεροι, οἱ τοῦ 1821, εἶναι κληρονομία καὶ δόξα ἡμῶν, πάντες ἔχουσιν δικαίωμα καὶ ἐπὶ τῆς εὐγνωμοσύνης ἡμῶν δι' ὅσα πνευματικὰ καὶ ὁλικά ἀγαθὰ κατέλιπον ἡμῖν, μόνον δὲ στενὴ καὶ περιορισμένη ἀντίληψις δύναται νὰ κάμῃ διακρίσεις τούτων, ὅπως μέχρι πρὸ ὀλίγων ἔκαμον οἱ ἀρχαιομανεῖς, οἱ ὁποῖοι μόνον τοὺς ἀρχαίους ἀνεγνώριζον, καὶ οἱ ἐναντίοι τούτων ἐπ' ἐσχάτων, οἱ ὁποῖοι μόνον τοὺς μεσαιωνικοὺς τιμῶσιν.

Ἐνεκα τῆς στενῆς ταύτης ἀντίληψως τῶν πραγμάτων κατεδίδωσαν καὶ καταδικάζουσιν οὗτοι καὶ τὴν γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν πάντες γράφομεν καὶ νοοῦμεν σήμερον, διότι κατὰ τὴν γνώμην των ὁμοιάζει παρὰ πολὺ πρὸς τὴν ἀρχαίαν καὶ κανονίζεται κατ' ἐκείνην, συνιστοῦν δὲ νὰ γράφωμεν τὴν δημοτικὴν. Δὲν εἶναι ἀκόμη δέκα ἔτη ὅπου Γερμανὸς λόγιος διατείνεται ὅτι, ἐφ' ὅσον ἔχομεν καὶ μεταχειρίζομεθα τὴν γλῶσσαν ταύτην, οὔτε στρατὸν οὔτε στόλον οὔτε διοίκησιν ἠμποροῦμεν νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ ἀποκτήσωμεν. Εὐτυχῶς τὰ πράγματα ἀπέδειξαν φανερώς ὅτι καὶ ἡ προφητεία αὕτη, ὅπως πᾶσαι αἱ μετὰ Χριστόν, ἦτο ψευδής, διότι τὴν γλῶσσαν μὲν ἡμῶν δὲν μετεβόλομεν κατὰ τὰς ὁδηγίας καὶ τὰς συμβουλὰς αὐτοῦ, στρατὸν δὲ καὶ στόλον Θεὸς δυνάμει κατηρτίσαμεν καὶ τὴν παλαιὰν εὐκλειαν ἐν τοῖς πολεμικοῖς κατὰ τὰς ἐνδόξους ταύτας ἡμέρας ἀνεκτήσαμεν. Ὅτι δὲ καὶ εἰς λόγον διοικήσεως οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος νὰ μὴ εἰμεθα εὐχαριστημένοι, ὁμολογοῦσι τῶρα πάντες. Λοιπὸν ἡ γλῶσσα δὲν ἔπταεν, ἀν' ἂν πρότερον ἀπετυγχάνομεν ἐν τῇ διοικήσει, ἐν τῇ στρατῷ καὶ τῇ ναυτικῇ, μόνον δὲ περιορισμένη ἀντίληψις καὶ ἐσφαλμένη κρίσις ἀπέδιδε τὸ κακὸν εἰς αὐτὴν, δηλ. ἐκεῖ ὅπου δὲν ἦτο.

Καθ' ὃν δὲ τρόπον ἀπεδείχθη ψευδὴς ἡ προφητεία ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν τὸν στόλον καὶ τὸν στρατὸν, καὶ διελύθη τοιοῦτοτρόπως ἡ πλάνη, οὕτω θὰ ἀποδειχθῇ ψευδὴς ἡ προφητεία τοῦ αὐτοῦ λογίου καὶ ὡς πρὸς τὰ ἄλλα καθεστῶτα ἡμῶν, ἀρκεῖ μόνον ἡμεῖς νὰ ἐξακολουθήσωμεν νὰ πιστεύωμεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας καὶ εἰς τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους μας καὶ νὰ ἐργαζώμεθα ἀδιαλείπτως ὑπὲρ αὐτοῦ.

Τὸ πρᾶγμα βεβαίως εἶναι δύσκολον, διότι φύσει ἐπέρχεται κατὰ μικρὸν κόπωση, κόρος (ἡμεῖς μάλιστα οἱ μεσημερινοὶ λαοὶ εἰμεθα ἀψίκοροι λίαν) καὶ ῥαθυμία τις· διὰ τοῦτο δὲ καὶ σοφώτατα ὁ παλαιὸς ῥήτωρ εἶπεν ὅτι «τὸ φυλάξαι τὰ ἀγαθὰ πέφυκε χαλεπώτερον τοῦ κτήσασθαι». Ἀλλ' ἀκριβῶς διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ μελετῶμεν ἐπιμελῆστατα πάντες πᾶσαν τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ἀρχαίαν, μεσαιωνικὴν καὶ νεωτέραν, ἵνα καὶ πάντες μακρυνώμεν τίνα φοβερά ἐπακόλουθα δύναται νὰ ἔχῃ ἡ παραμέλησις τῶν καθηκόντων ἡμῶν πρὸς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς τὸ ἔθνος ἡμῶν.

ΤΟΥΤΟ ΝΙΚΑ

Τί εἶναι ἡ νίκη; Ἀνδρῶν μελίφθογγος οὐδέποτε ἐπὶ τῆς ἀκάνθης αὐχμηρῶν ἀγρῶν καθήμενη, διὰ νὰ κηλασιδῇ τὸ διαυγὲς ἄσμα αὐτῆς, ἀλλ' ὅπου πυκνὸν φύλλονα δένδρων καὶ θάμνων εὐάνθεμοι χλοεροὶ καὶ ὕδατων κρυστάλλινα ρεῖθρα. Ἀκολουθεῖ λοιπὸν ἡ νίκη καὶ τὴν εὐπορίαν εἰς χρῆμα, διότι αὕτη εἶναι πάροχος παντὸς χρειώδους, τροφῆς, ἐνδυμάτων, ὀπλισμοῦ. Ἀλλὰ τούτων τὰ δύο πρῶτα δὲν εἶναι πάντοτε ἀπαραίτητα εἰς τὰ κατορθώματα, εἰπομεν δὲ εἰς τὸ προηγηθέν φύλλον τὴν ἀντοχὴν εἰς τὴν πείναν τῶν Σουλιωτῶν, τῆς φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου καὶ τῶν Ἀθηναίων. Καὶ λέγουσι μὲν τινες ὅτι ἀνησυχικὸν ἀρκούδι δὲν χορεύει μὴ προσέχοντες εἰς τοῦτο, ὅτι ἡ παροιμία λέγεται περὶ θηρίου, ὁ δὲ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἄρκτος ἢ σκύλλος ἢ ἄλλο τοιοῦτον, ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ τὸ πλάσμα τὸ εὐγενέστατον, δύναται δὲ νὰ μά-

θωσιν, ὅτι ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ γένους ἡμῶν κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τοῦ Δυσάνδρου πολλοὶ ἀπέθανον ἐκ πείνης κακοῦντες τοῦ Ἀθηναίου τὸ ὑψηλὸν φρόνημα ὅτι ἡ φρουρὰ τῶν Ἀστυνοῶν, πολιορκηθεῖσα (μ. Χ. 1212), ὑπὸ Ἑρρίκου τοῦ Λατίνου αὐτοκράτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ εἰς τῆς δίψης, τῆς ἀγρίας αὐτῆς ἐχίδνης, τὰ δῆγματα ἀντέσχον, κατέφαγον δὲ τῶν ἀσπίδων αὐτῶν τὰ δέρματα καὶ τὰς ἐφεστρίδας (σέλας) τῶν ἵππων, τὰ δὲ κλεψτόπουλα τοῦ Νικοτσάρα, ὅτε ἀπεκλείσθησαν εἰς τὸ Πράβι

Τρεῖς μέραις καὶ τρεῖς νύκτας

χωρὶς ψωμί, χωρὶς νερό, χωρὶς ὕπνο στὸ ἴματι, χιόνι ἐτρωγαν, χιόνι ἐπιναν καὶ τὴν φωτιὰ βαστοῦσαν.

Οὔτε δὲ τὰ θεμερὰ ἡ δροσερὰ καὶ τὰ καινουργῇ ἐνδύματα καὶ ἡ ἄλλη εὐπορία εἶναι ὡσαύτως. Τὰ κατορθώματα μόνον τὴν εὐτυχίαν ἐν τοῖς πολέμοις τὰ κλεψτόπουλα οὐ μόνον τοῦ Νικοτσάρα, ἀλλὰ πάντα μετὰ χαλυβδίνην θέλησιν ἀντεῖχον εἰς τὰς ἀγρίας στερήσεις· καὶ λέγει τις

σαράνια χρόνους ἕκαμα στοὺς κλέφταις καπετάνος,

ψωμί ζεστό δὲν ἔφαγα, ὕπνο γλυκὸ δὲν εἶδα,

τὸ χέρι μου προσκέφαλο καὶ τὸ σπαθί μου στῶμα.

καὶ προστίμουν οἱ ἀδάμαστοι ἐκείνοι τὴν ἐνδειαν ταύτην τὴν θηριώδη ἐντὶ νὰ ζῶσιν ἐν ἀφθονίᾳ, ἀλλ' ὑδριζόμενοι ὑπὸ τῶν Τούρκων, καὶ ὅτε μήτηρ τυφλῶς φιλόστοργος εἶπεν εἰς τὸν υἱὸν τῆς νὰ μείνῃ εἰς τὸ χωρίον ἀπολαύων τὰγαθὰ τῶν κτημάτων αὐτοῦ, ἐκεῖνος ἀπεκρίθη,

ἐγώ, μᾶνα μ', δὲν κάθομαι νὰ γείνω νοικοκύρης,

νὰ ἔχω ἀμπελοχώραφα, κοπέλια νὰ δουλεύουν

καὶ νᾶμαι σκυλάβος τῶν Τούρκων, κοπέλλι τῶν σκυλιῶν.

Οὐδέποτε ἀπεδεικνύων, μόνον δὲ ποτε ὁ καπετὰν Τότσκας ὑποπτεύσας ὅτι νεωρότερα ἐγένοντο πρὸς τὸ συναίσθημα τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς τιμῆς τὰ παλληκάρια του, ὑπὸ κακῶν ἰσως συντρόφων φθαρέντα, καλέσας αὐτὰ τὰ «ἐρμήνευε»

«Παιδιά μ' ἂν θέλτε λεβεντιά κι' ἐλεόθερα νὰ ζῆτε,

βάλτε τοηλίκι σὴν καρδιά καὶ σίδηρο στὰ στήθη·

κρασὶ ποτὲ μὴν πίνετε, ὕπνο μὴν ἀγαπάτε·

ὁ ὕπνος εἶναι θάνατος καὶ τὸ κρασὶ εἶναι πλάνος».

Ὅτε δ' ὁ ἀρχηγὸς τῶν ποτηθέντων ἐκ τῆς πείνης, ἐκ τῶν ἄλλων ταλαιπωριῶν, ἐκ τῆς γυμνηθείας παλληκαριῶν ὁ Νέκας εἶπε πρὸς τὸν καπετάνον

«Μπεζέρισαν, βαρβέθηκαν, Τότσκα μ', τὰ παλληκάρια

τῆς νύχτας τὸ περπάτημα, τῆς αὐγῆς τὸ καραούλι·

σαπῆκαν τὰ γελένα μας καὶ πέσαν τὰ σκουτιά μας.

Θὰ πᾶμ' νὰ προσκυνήσομε σ' αὐτὸν τὸν Δελβηκόστη,

ποῦ εἶναι βαλῆς στὰ Γρεβενά»

ὁ καπετάνος ὁ Ἑλληνικώτατος ἀπέτρεψεν ἀπὸ τῆς ἀτίμου προσκυνήσεως εἰπὼν τοὺς πολυθρλήτους λόγους,

«Παιδιά μ', ἂν θέλτε σφάξιμο καὶ θέλτε νὰ χαθῆτε,

ἐλάτε νὰ σᾶς κόψω ἴσως καὶ νὰ σᾶς παραχώσω,

ν' ἀκούσουν χώρας καὶ χωριά, χωριά καὶ βιλαέτια,

νὰ ποῦν ὁ Τότσκας λύσσαξε καὶ τρώει τὰ παλληκάρια»,

ὅτε δὲ μετ' ὀλίγον «τὸ καραούλι ἐφώνηξε»

«πολλὴ Τουρκιά μᾶς ἔρχεται, πεζούρα καὶ καβάλλα»

πάντες ἀνεβόησαν,

«ἀφῆτε τοὺς κι' ἂς ἔρχονται κι' ἐμεῖς τοὺς καρτεροῦμε,

νὰ ἰδοῦν τοῦ Τότσκα τὸ σπαθί, τοῦ Νάνα τὸ τουφέκι»·

καὶ ἐντὸς τῆς κλεισούρας παρὰ τὴν Σαμαρίναν ἐπιπεσόντες ἔσφαξαν ἢ ἐσκόρπισαν τοὺς ληστορικούς τουρκολαβανούς καὶ ἀπληθεύωσαν δύο, ὡς λέγεται χιλιάδας Ἑλλήνων, οὓς ἀπῆγον ἐκείνοι εἰς ἐξανδραποδισμόν ἐκ Πελοποννήσου μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τῶν Ὀρλώφ.

Ἄν δὲ ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις λέγομεν ὅτι δὲν εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν νίκην ἡ ἀφθονία τῶν ἐπιτηδείων, ἡ καλὴ τροφή καὶ ἡ στολὴ καὶ ὑγιεινὸς στρατωνισμός, δὲν δύναμεθα νὰ εἰπώμεν τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τῶν ὀπλων. Τὸ ὄπλον εἶναι οἱ

βραχίονες τοῦ παλαιστοῦ, τοῦ δρομέως οἱ πόδες, τὸ πηδάλιον διὰ τὸ διαπλέον τὰς μεγάλας θαλάσσας πλοῖον. Ἡ Μεγάλη Ἐπανάστασις ἡμῶν πόσω θὰ ἦτο εὐτυχεστέρα, ἂν ἠθέλομεν ἔχει πάντες τέλειον ὀπλισμόν, ἀφ' οὗ καὶ κακῶς ὀπλισμένοι ἐνίκησαμεν πολλοχού. Οὕτως οἱ Ἀθηναῖοι ἐν Χαλανδρίῳ, ἐν ᾧ εἶχον ἱκανὰ ἐξ αὐτῶν ὡς μόνον ὄπλον ὀβελόν τοῦ πάσχα, ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς πανόπλους κατ' αὐτῶν ἐπελθόντας Τούρκους, ἐν Δραγουμάνῳ δὲ τοῦ ἐλατιῶνος ὁ Δῆμος Ῥουμπέσης μέ την πιστόλαν του, τὸ μόνον του ὄπλον, ἐπιτεθεὶς κατὰ τοῦ Ὁμέρ Βριώνη τὸν ἔκαμε νὰ ρίψῃ τὴν ἐκ πολυτίμων λίθων λαβὴν ἔχουσαν σπάθην του.

Δὲν ἠθέλομεν ἀφήσῃ εἰς χεῖρας τῶν Τούρκων τότε τὴν Χαλκίδα, τὴν Κάρυστον, τέσσαρα φρούρια ἐν τῇ Στερεᾷ ἐπὶ στρατιωτικῶν θέσεων καὶ τὸ σημαντικώτατον ἐκ στρατηγικῆς ἀπόψεως τετραγώνον ἐν τῇ δυτικῇ Πελοποννήσῳ, ἂν εἶχομεν κατανοήσῃ τὴν ἀξίαν τῶν τηλεβόλων καὶ εἶχομεν προμηθευθῇ ἐξ αὐτῶν, ἀνεπίστημόνως σκεφθέντες ἀπὸ πολεμικῆς τέχνης, ὅπως κακῶς ἐβουλεύθησαν καὶ οἱ τὴν Πόλιν ὑπερασπιζόντες (1453), ἀπεδιώξαντες τὸν Οὐγγρον κατασκευαστὴν πυροβόλων, τὸν Οὐρβανόν, ὃν παραλαβὼν καὶ περιποιηθεὶς Μωάμεθ ὁ Β' κατέστησε διὰ τῶν ὑπ' ἐκείνου χυθέντων τηλεβόλων μᾶλλον βατὴν τὴν εἰσβολὴν εἰς τὴν Πόλιν.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ζῶσιν ἐλεύθεροι καὶ υπερήφανοι παρασκευάζουσιν ἄριστον ὀπλισμόν ἀμυντήριον τῆς ὑπερηφανείας ταύτης τοῦ ἐλευθέρου ἀνθρώπου, ὅπως διὰ τὰς ὑψηλὰς οἰκήσεις τάλαξι-κεραύνια. Ἰδετε τοὺς ἀρχαίους Ἑλλήνας· ὁ Αἶας ὁ ὑψηλὸς ὡς πύργος ἔχει ἀσπίδα μεγάλην καὶ ἰσχυράν ὡς ἀρρηκτον τείχος, τὴν ἀσπίδα τοῦ Ἀχιλλέως δὲν δύνανται νὰ διαπεράσωσι τὰ δόρατα τοῦ Ἀστεροπαίου καὶ τοῦ Ἐκτορος, διότι εἶναι θεοῦ ἐργάτου τέχνη, καὶ τὸ ἄρμα του ἐλαύνουσι θεοῦ γένους ἵπποι, ὡς ἐὰν ἐλέγομεν σήμερον ὅτι εἶχε πρὸ αὐτοῦ πρόφραγμα τῆς σοφωτάτης τακτικῆς κατὰ τηλεβόλων Κρούπ καὶ ἀεροπλανὲς αἰρόμενον εἰς ὕψος πέντε χιλιάδων μέτρων. Ἐνίκησαν δὲ διατὶ ἐν ὑστέροις χρόνοις τοὺς Πέρσας; Βεβαίως διὰ τὸ ἐν τάξει μάχεσθαι καὶ μάλιστα διὰ τὸ ὑπερφυῆς φρόνημα τὸ Ἑλληνικόν· ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν πολὺ ὑπερέχοντα ὀπλισμόν. Οἱ βάρβαροι εἶχον ἐλαφρὸν ὀπλισμόν, θώρακας λινοῦς καὶ ἀσπίδας ξυλίνας (γέρρα) καὶ τόξον καὶ μάχαιραν ἢ ἀκόντια (παλτά), οἱ δ' Ἕλληνες θώρακα καὶ κράνος ἐκ σιδήρου ἢ χαλκοῦ καὶ κνημίδας ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης καὶ τὴν μεγάλην ἀργολικὴν ἀσπίδα καὶ δόρυ βαρὺ καὶ ξίφος δίστομον μακρόν, δι' ὧν ἐσχίζον ἢ διετρύπων καὶ τὰ ξυλινὰ γέρρα τῶν βαρβάρων καὶ αὐτοὺς διὰ κτυπήματος ἐνός. Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς μεσαιωνικῆς ἱστορίας ἡμῶν οἱ πολυθρύλητοι φρουροὶ τῶν ὁρίων τοῦ κράτους καὶ τῶν στρατηγικῶν διόδων, οἱ ἀκρίται, ὅπως οἱ στρατιῶται οἱ Ἕλληνες οἱ μετὰ τοῦ Κύρου ἀναβάντες εἶναι ἐνδεδυμένοι χιτῶνας ἐρυθροὺς καὶ ἐπ' αὐτῶν σιδηροῦς θώρακας καὶ κράνη χαλκᾶ καὶ ἀσπίδας, οὕτω καὶ ἐκεῖνοι

ἴνδυνονται τσάνους δώδεκα καὶ δεκαπέντε δίπλαϊς

καὶ χάλκινῳ ποκάμισῳ καὶ σιδερένιῳ πόσι.

Οἱ πολεμισταὶ μάλιστα φροντίζουσιν οὐ μόνον στερεὰ ἀλλὰ καὶ ἡρμοσμένα νὰ εἶναι περὶ τὸ σῶμα αὐτῶν τὰ ὄπλα, ὅπως ὁ Σωκράτης ἐκήρυττε τοῦτο, διδάσκων ὅτι ἄλλο εἶναι τὸ χρῆσιμον καὶ ἄλλο τὸ ὡραῖον, ἀφ' οὗ ὁ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Ἴφικράτης ἐπενόησε καὶ ὑποδήματα διὰ τὰς πορείας καλὰ, τὰς ἱφικρατίδας.

Ἄλλ' εἶναι ἱκανὰ τὰ ὄπλα, καὶ ἀδαμάντινα ἂν εἶναι, μόνον νὰ δώσωσι τὴν νίκην; Πρῶτον ὁ πολεμιστὴς πρέπει νὰ γινώσκῃ εἰς τὸ ἀκρότατον νὰ διαχειρίζεται τὰ ὄπλα αὐτοῦ. Οἱ ὁμηρικοὶ ἥρωες ἐδιδάσκοντο καὶ τὸ δόρυ καὶ τὸ ξίφος νὰ πᾶλλωσι, τὴν γιγαντιαίαν ἀσπίδα νὰ στρέφωσι καὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ πρὸς τὰ βλήματα τῶν ἀντιπάλων, οἱ δὲ Σπαρτιάται ἀπαύστως ἤσκαοντο οὐ μόνον περὶ τὰς κινήσεις

τῆς τακτικῆς ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν διαχείρισιν τῶν ὄπλων καὶ διὰ τοῦτο καυχώμενοι ἔλεγον ὅτι αὐτοὶ μόνον εἶναι πολεμισταί, οἱ δ' ἄλλοι τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν Ἑλλήνων εἶναι αὐτοσχέδιοι στρατιῶται. Καὶ κατὰ τοὺς χρόνους δὲ τῆς αὐτοκρατορίας ἡμῶν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡμαρτίζον αὐτὴ ἢ περὶ τὰ ὄπλα ἐμπειρία, ἐκ τούτου δ' ὁ Ἡράκλειος κατέβαλε τὸν Πέρσῃ στρατηγὸν Ῥασάτην εἰς τὴν μάχην τῆς Νινευί καὶ ὁ Θεόδωρος λασκαρις φονεύει τὸν Σουλτάνον τῶν σελδουκιδῶν Τούρκων, κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τουρκοκρατίας καὶ κατὰ τὴν Ἐπαναστάσιν μας οἱ μαχηταὶ ἦσαν καὶ τουφεκισταὶ ἄριστοι καὶ τοῦ ξίφους τοῦ δαμασκηνοῦ χειρισταὶ δεξιότατοι, δυνάμενοι νὰ σχίσωσι πολέμιον εἰς δύο (δραμπιλί), ὅπως πάλαι ποτὲ Πύρρος ὁ Αἰακίδου τὸν Μαμερτίνον πολεμιστὴν, ἢ ἀπὸ τῆς ὁμοπλάτης πρὸς τὴν ἀντίθετον πλευρὰν (χαίμαλι), εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ὁ Νικοτσάρας ἔκοψε μὲ σπαθισμόν τὴν ἄλυσιν τῆς γεφύρας τοῦ Ἀγγίτου.

Καὶ ἡ δεξιότης ὅμως ἢ περὶ τὰ ὄπλα εἰς οὐδὲν εἶναι, ἂν μὴ ὁ φέρων αὐτὸ συναισθάνεται εἰς τὴν ψυχὴν του βαθύτατα τὴν ἱερότητα αὐτῶν. Ὁ Ἀθηναῖος κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὴν στρατεύσιμον ἡλικίαν τοῦτο πρῶτον ὠρρίζετο, ὅτε ἀδενθὰ καταισχύνη τὰ ὄπλα τὰ ἱερά, πίστεως δ' ἐθνικῆς δόγμα οἱ Ἕλληνες εἶχον ὅτι ἐσχάτη ἀτίμωσις ἦτο νὰ ρίψῃ τις φεύγων τὰ ὄπλα, διὰ τοῦτο ἀτιμώτατος ἦτο ὁ ρίψασπις, εἰς δὴλωσιν δὲ ὅχι τόσον τῆς νίκης ὅσον τῆς ἐντροπῆς τῶν νικηθέντων ἐχθρῶν ἔστηνον ἐξ ὄπλων τῶν νικηθέντων τούτων τὸ τροπαῖον, σημεῖον τῆς τροπῆς. Ἡ ἔννοια τῆς ἱερότητος τῆς τιμῆς ἐν τοῖς ὄπλοις περιλαμβάνεται καὶ ἐν τῷ παραγγέλματι τῶν Σπαρτιατῶν «ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τὰς», τοῦτο δ' ἔλεγεν καὶ αἱ σύζυγοι τῶν κλεφτῶν, ὅτε παρέδιδον εἰς τοὺς υἱοὺς τὰ ἄρματα τῶν πατέρων τὰ τετιμημένα, καὶ τοιούτων γονέων παῖδες δὲν κατήσχυνον τὰ ὄπλα τὰ πατρικοδομένα, μεθ' ὑπερηφανίας δ' ἔλεγον·

γὰρ ἔβγα, μάνα μ', νὰ μὲ ἰδῆς, ἔβγα νὰ μ' ἀνικρύψης, νὰ ἰδῆς πῶς κάνω στήν Τουρκιὰ μὲ τοὺς δερβεναγάδες, νὰ ἰδῆς πῶς στράφτει ἢ πάλλα μου, πῶς λάμπουν τῆρατά μου. Διὰ τὰ ἄρματα δὲ τῶν τοιούτων ἡρώων τῆς τιμῆς τοῦ πολεμιστοῦ ἔχει ψαλὴ ὁ ὕμνος·

τῶνδρειωμένων τῆρατα δὲν πρέπει νὰ πουλιοῦνται, μόν' πρέπει τοὺς στήν ἐκκλησίᾳ καὶ κεῖ νὰ λειτουργοῦνται.

Ἡ τιμὴ λοιπόν, ἢ τῆς ψυχῆς ὑπεροχὴ εἶναι ἢ παρέχουσα τὴν νίκην. ΤΟΤΩ ΝΙΚΑ

ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Μία γνώμη καθ' ἑδομάδα.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος θελήσῃ νὰ γίνῃ ἥρωας πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἀς ἀτενίσῃ.

Βύρων.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

Δωρεαὶ ὑπὲρ τῶν Πατρίων.

Ἡ Μεγάλη εὐεργέτις τῆς Ἐταιρείας κ. Λουίζα Ριανκούρ ἀπέστειλεν ὑπὲρ τῆς ἐκδόσεως τῶν Πατρίων νέαν δωρεάν ἐκ δρ. 1.000.

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Σ. Τ. Β. ὦ λ ο ν. Ἀδυνατοῦμεν. Κ. Χ. Π ἄ τ ρ α ς. Δὲν γνωρίζομεν ἂν λέγῃ πράγματι τοιοῦτόν τι ὁ ἀείμνηστος Βερναρδάκης, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ἀποκρούμενον ἀνεπιφυλάκτως. Ὅπως τοῦ Βασιλέως οὕτω καὶ παντὸς ἰδιώτου ἡ ζωὴ εἶναι κτήμα τῆς Πατρίδος, οὐδεὶς δὲ δικαιοῦται νὰ τὴν διαθέτῃ ἢ μόνον ὑπὲρ αὐτῆς. Γ. Φ. Α. Θ ε σ σ α λ ο ν ἰ κ η ν. Ἐπανελήφθη ἡ ἀποστολὴ πρὶν λήξῃ ὁ μῆν καὶ θὰ λάβῃτε ἐλα τὰ φύλλα ὁμοῦ, διὰ τοῦ ταχυδρομείου τοῦ ἐσωτερικοῦ

Ἐκ τυπογραφικῆς παραδρομῆς ἐτέθη ἐν τισὶ τῶν προηγουμένων φύλλων ἡ ἡμερομηνία 3 Σεπτεμβρίου ἀντὶ 3 Νοεμβρίου. Καίτοι ὁ ἀριθμὸς 34 τοῦ φύλλου κανονίζει τὴν δευτέραν αὐτοῦ, παρακαλοῦμεν τοὺς λαβόντας νὰ διορθώσωσι τὸ λάθος.